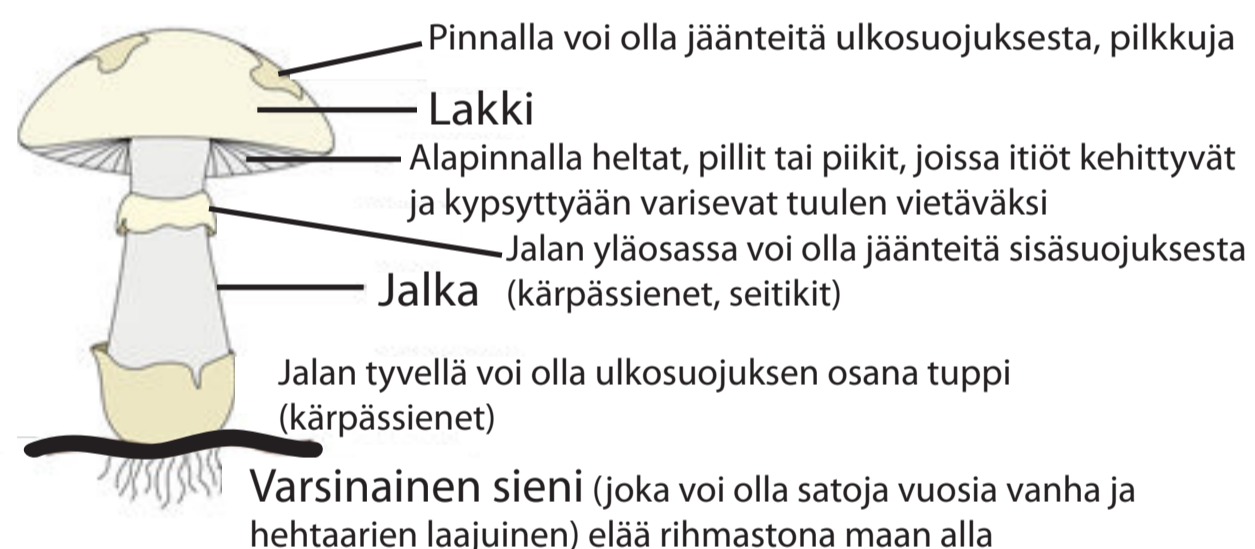

SIENET

- Jos se elää ja jos se on niin iso että näet sen silmällä, se on joko kasvi, eläin tai SIENI. Nämä kolme ovat siis monisoluisen elämän pääryhmät.
- Sienistä on moneksi - maailman suurin ja vanhin eliö löytyy sienistä.
- Eliökunnan osana sienet toimivat lähes kaikkialla.
- Sienisolun seinämät ovat kitiiniä (kasveilla selluloosaa ja eläinsoluissa seinämiä ei ole ollenkaan).
- Sieni elää rihmastona. Jos rihmoja on paljon vierekkäin, voit nähdä niitä sammalten alla valkoisina tai värikkäinä jänteinä.
- Otollisina aikoina (usein syksy) sieni rakentaa rihmoistaan suvullisen lisääntymisen välineen, itiöemän. Lisääntymissolut, itiöt, kehittyvät näiden alapintojen heltoissa, pilleissä tai piikeissä (ora).
- Osa sienistä on ihmiselle hyvinkin myrkyllisiä, osa taas hyvää ruokaa.

Siienen rakenne

- Kotelosenillä (esim. korvasieni) ja kantasienillä (tatit, haperot ym.), eli tutuilla ruokasieniryhmillä on itiöemä, jonka maanpäällinen osa koostuu:

Siienen tehtävät

- Sienten, kuten kaiken muunkin elämän tavoite on lisääntyä ja täyttää maa.
- Elämän moninaisuudessa eri elämänmuodot kilpailevat, mutta ovat myös mukautuneet yhteistyöhön. Tässä työnjaossa toisenvaraiset sienet hankkivat elämänsä eväät lähinnä:

-Hajottamalla muita eliöitä (niin eläviä kuin kuolleita) ruuakseen. Kuvassa männynneulasnahikas syö männynneulasta.

-Avustamalla kasveja vedenotossa, jolloin ne saavat kasvilta korvaukseksi sokereita. Kuvassa pulkkosienen rihmastoa koivun juurien ympärillä.

Ruokasieniryhmiä

Tatit

- Lakin alapinnalla pillit (pieniä reikiä)
- usein paksumaltoisia, jykeviä
- Kuvassa herkkutatti (valkoinen verkkokuvio jalan yläosassa)

Vahverot

- Alkeellisia helttasieniä
- Kuvassa kanttarelli.
- Suppilovahvero myös runsas
- Usein säikeisiä, siis vähän sitkeitä.

Rouskut

- Eli maitosienet (malto pisaroi valkeaa tai kirkasta nestettä murrettaessa)
- Useimmat lajit ryöpättävä (lyhyt keittäminen)
- Kuvassa karvarousku

Vahakkaat

- Ei kovin tunnettu ruokasieniryhmä
- Paksut vahamaiset heltat
- Sekä erinomaisia että kelvottomia lajeja
- Kuvassa mustavahakas - erinomainen ruokasieni

Haperot

- Usein värikkäitä
- lakin pintakelmun voi nylkeä
- Malto lohkeaa juustomaisesti eli ei ole säikeinen

Korvasieni

- Kuin poimuinen korva
- Satokausi keväällä
- Tuoreena tappava
- 2x5 min. keitetynä herkullinen.

